

Støy fra veitrafikk

Innholdsfortegnelse

Støy fra veitrafikk

Publisert 11.05.2017 av Miljødirektoratet

Veitrafikken er den største kilden til støy i Norge. I 2014 ble rundt 1,9 millioner personer utsatt for trafikkstøy på mer enn 55 dBA utenfor boligen sin.

Veitrafikk er vårt største støyproblem. Foto: iStockphoto

TILSTAND

Mange er utsatt for støy fra veitrafikk

I 2014 var rundt 1,9 million mennesker i Norge utsatt for trafikkstøy som overstiger anbefalingene, det vi si over 55 dBA. Dette er en økning på 700 000 siden 1999.

I tillegg er det en stor gruppe som utsettes for støy på mellom 50 og 55 dBA.

Den viktigste årsaken til at så mange mennesker er utsatt for støy er at veitrafikken øker, samtidig som flere mennesker bosetter seg i trafikkfette og støyutsatte områder.

Kartet viser støysoner for alle veier med mer enn 3 millioner kjøretøypasseringer i året i Stavangerområdet. Støynivået er høyest i de lilla og blå områdene (se Vis forklaring). Du kan navigere i kartet for å undersøke nærmere, eller du kan gå til "Utforsk kart" for å se andre like trafikkerte veier i andre deler av landet. Kartet viser støysituasjonen i 2011 og skal ikke brukes i forbindelse med arealplanlegging. NB: du må zoome langt inn for at støysonene skal vises i kartet.

KONSEKVENSER

Støyplagene fra veitrafikken er betydelige

Folkehelseinstituttet har beregnet antall tapte friske leveår som følge av støy fra veitrafikk i Norge. Beregningene viser at:

- Sterk støyplage og søvnforstyrrelser hvert år utgjør henholdsvis 4 512 og 10 245 tapte friske leveår.
- Andelen av hjerte- og karsykdom eller død som kan knyttes til trafikkstøy kan summeres til om lag 198 tapte friske leveår.

› Les Folkehelseinstituttets rapport om helsebelastning som følge av støy fra veitrafikk (PDF)

Tungtrafikk gir de høyeste støynivåene

Tungtrafikk gir de høyeste støynivåene. Spesielt om natten kan slik trafikk virke negativt når den kommer nær boligområder. På dagtid kan støytopper forstyrre konsentrasjonen og gjøre det anstrengende å føre en samtale.

I områder med løsmasser kan tungtrafikk følges av vibrasjoner i bygningene, noe som forsterker plagen.

- › Les mer om veitrafikk og luftforurensning
- › Les mer om klimagassutslipp fra veitrafikk

PÅVIRKNING

Hovedkilden til støy er dekk, ikke motorer

Fart påvirker hva slags støy omgivelsene utsettes for. Ved fart på over 30 km/t for personbiler og 50 km/t for tyngre kjøretøy er dekk og veibanestøy de dominerende støykildene. Ved lavere hastigheter er motorstøy den dominerende støykilden.

Beregningen av støy fra en veistrekning baseres på flere ting:

- antall kjøretøyer pr døgn, målt som årsdøgntrafikk (ÅDT)
- andelen tunge kjøretøyer av totaltrafikken
- kjøretøyenes hastighet
- veiens stigning

Hvor mye støy som kommer fra hver enkelt bil er avhengig av:

- motorstørrelse og type
- skjerming av motorrom
- dekk, bredde og type
- kjøretøyets alder
- veidekke
- vær og temperatur

Konstant bakgrunnsstøy eller plutselige støytopper

Støy kan variere mye med veitype. I nærheten av høytrafikkerte veier vil støyen oppleves som en jevn dur. Den konstante bakgrunnsstøyen kan gi symptomer som tretthet, hodepine og lignende.

Ved kort avstand til veien kan støytoppene oppleves som mest sjenerende – som når biler bremses opp og akselerer.

TILTAK

Skjerming og avstandsdemping

Å redusere trafikken vil gi en naturlig reduksjon i støy. Dersom en gitt mengde trafikk halveres, vil støynivået reduseres med ca. 3 dB. En reduksjon på for eksempel 10 km/t vil gi en reduksjon på ca. 2 dB.

En reduksjon i andelen tunge kjøretøyer vil gi relativt større effekt.

Skjerming og avstandsdemping

Skjerming og avstand til trafikken avgjør hvor mye støy som kommer fram til en bolig. Dersom avstanden til trafikken dobles vil støy fra veitrafikk avta med 3 dB.

Marktype, vegetasjon og terrengformer gir lokale forskjeller.

Retningslinje for behandling av støy

Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442) er førende når nye veistrekninger eller nye boliger bygges ved eksisterende veistrekninger. Målet er at kommunene kan hindre at nye støyproblemer oppstår.

Støy

ä

- Uønsket lyd, måles i desibel (dB)
- Regnes som forurensning etter forurensningsloven
- Utsatt for støy? Se oversikten over hvilke støygrenser som gjelder og hvem som har ansvaret for å følge opp